



Ú T M U T A T Ó

a madárfaunisztikai felmérések elvégzéséhez

Kedves Madárbarát!

Az alábbiakban rövid tájékoztatást adunk a madárfaunisztikai felmérések legfontosabb tudnivalóiról és a terepbejárások szempontjairól. Kérjük, hogy a megfogalmazott elvek alapján végzett megfigyeléseivel könnyítse meg az adatnyilvántartással és rendszerezéssel kapcsolatos adminisztrációs munkánkat.

A madárfaunisztikai felmérések célkitűzései:

- 1.) Baranya madárvilágának a lehető legrészletesebb feltárása.
- 2.) A fészkelő, vonuló és teelő madárállományok változásainak nyomon követése, az egyes madárfajok területi eloszlásának kimutatása.
- 3.) Kiválasztott mintaterületeken a madárállományok monitorozása, a környezeti változások hatásainak vizsgálata.
- 4.) A kapott adatok alapján a fontos madárélőhelyek védelmének megszervezése és rendszeres ellenőrzése, különös tekintettel a veszélyeztetett madárfajokra.
- 5.) Az alkalmi megfigyelések adatainak rögzítése a számítógépes nyilvántartási rendszerben.
- 6.) A számítógépes rendszer segítségével adatszolgáltatás faj- és területvédelmi programokhoz.

Általános tudnivalók

Az állományfelmérés valójában egy alkalmas időpontban történő kellemes séta a kiválasztott területen, mely keretében madárszámlálást végzünk. Megfigyeljük a madarakat, s közben szorgalmasan lejegyezzük az észlelt fajok mennyiségi viszonyait. Ez a klasszikus madarászás, amely azonban minden védelmi program alapját képezi. Ha nem ismerjük egy terület alapvető madártani viszonyait, akkor nem szervezhető meg az adott élőhelyen a madarak hatékony gyakorlati védelme sem.

Faunisztikai felméréseket bárki végezhet. A terepbejárások egyénileg és csoportosan is történhetnek. A csoportos munka azonban több szempontból is hatékonyabb. Egyrészt a fajok felismerésében, meghatározásában jelent előnyt, mert könnyebben összeáll a kérdéses madárról alkotott kép, ha azt többen is kiegészítik apróbb részletekkel. Másrészt a gyengébb fajismerettel rendelkezők a tapasztaltabbak oldalán gyorsabban elsajátíthatják a meghatározáshoz szükséges ismereteket. Nem elhanyagolható szempont az sem, hogy a felmérés alaposabb lesz, hisz ami az egyik megfigyelő figyelmét elkerüli, azt a másik még észreveheti.

A megfelelő szintű felmérésekhez nélkülözhetetlen a jó fajismeret. Senki sem születik azonban egyből ornitológusnak, a szükséges tudásanyagot csak hosszú tanulás útján lehet elsajátítani. A tanulás legegyszerűbb módja, ha a kezdő megfigyelők tapasztalt madarászok oldalán végzik első terepbejárásaikat. Ez sajnos nem minden esetben valósítható meg. Ilyenkor csak a szorgos önképzés, a madárhatározók tanulmányozása nyújthat segítséget, de vannak már olyan technikai lehetőségek is (pl. mobiltelefonos alkalmazás), melyeknek köszönhetően a viszonylag gyakori madárfajok még a kezdők

számára is egyszerűen beazonosíthatók. A kezdeti nehézségek kedvét szeghetik a felületes próbálkozóknak, de a madárvilág megismerésére vágyóknak nem jelenthetnek különösebb akadályt. Kiváló ornitológusaink többsége is hasonló módon sajátította el a szükséges ismereteket, s emelkedett a madártan művelőinek legnagyobbjai közé.

Segédeszközök

A megfigyelőknek feltétlenül kell távcsővel rendelkezniük, mert nélküle a fajok többségét még kisebb távolságon belül is nehéz felismerni. Erre a célra a 8-12-szeres nagyítású távcsövek (8x30, 10x50, 12x40, 12x50) a legalkalmasabbak. Jól használhatók még a változtatható nagyítású kézi távcsövek (pl. 10-36x50) is. Ha anyagi lehetőségeink engedik, vásárolhatunk 50-60-szoros nagyítású állványos távcsövet, melynek segítségével nagy távolságból is pontosan meghatározhatjuk a mozdulatlan vagy csak kis távolságon belül mozgó madarakat.

Ugyanilyen fontos a jó határozókönyv, amit egyetlen megfigyelő sem nélkülözhet. Az MME Boltban és a könyvesboltokban kiváló minőségű kiadványokat lehet vásárolni. Ezek a határozók a színes képanyag mellett rengeteg szöveges információt is tartalmaznak, ami segíti a terepen történő eligazodást.

A jegyzeteléshez noteszt és megfelelő íróeszközt, lehetőleg golyóstollat használjunk. Praktikus cél, hogy az adminisztrációhoz szükséges segédanyagok minél kisebb helyen elférjenek, de megfeleljenek az alapvető célnak, a helyszíni adatrögzítésnek.

A felméréendő terület kiválasztása

A faunisztikai felmérések kezdetét a megfigyelésre kerülő terület kiválasztása jelenti. Főbb szempontok: akkora legyen a terület, amit max. 3-4 órás kényelmes sétával be lehet járni, reprezentálja a környék madárvilágát, és ne essen túl messze a megfigyelő lakóhelyétől. Lehet halastórendszer, folyó hullámtere, zárt erdő vagy akár egy település egész területe is. A változatos növényzeti viszonyok kedvezőbbek a madárvilág számára, mert több fajnak nyújtanak életlehetőséget. Ha a kiválasztott terület mozaikos szerkezetű, több élőhelyet is felölel (pl. magában foglal erdőt, füves területet, vizes élőhelyet), akkor a megfigyelések során több madárfajra számíthatunk.

A területről célszerű térképmásolatot beszerezni, melyen előre megtervezhetjük a terepbejárások útvonalait. Erre a célra a turistatérkép is jól megfelel (ha van a területről), de használhatunk topográfiai, kataszteri vagy erdészeti üzemi térképeket is. Az internetről kiváló minőségű műholdas felvételek is letölthetők, melyek nagy előnye, hogy az aktuális terepi állapotokat tükrözik.

Rendszeres megfigyelésre több területet is kiválaszthatunk, és több személy vagy csoport is végezhet megfigyeléseket ugyanazon területen. Ilyen esetekben azonban a bejárások rendszerét előzetesen célszerű egyeztetni.

A terepbejárások szempontjai

Rendszeres megfigyelések esetében törekedni kell a legalább havi egy alkalommal történő terepbejárásra. Idő hiányában a feladat ritkábban is végezhető, de a folyamatosságot mindenképpen szem előtt kell tartani. Természetesen havonta többször is bejárható a terület (akár naponta is), ha a megfigyelők elegendő szabadidővel rendelkeznek.

A megfigyelési nap a hónap bármely napja lehet. Vizes területek (pl. halastó) esetében mégis célszerű úgy kiválasztani az időpontot, hogy a terepbejárás a hónap középső hétvégéjére essen. Ekkor végezzük a vízimadarak állományfelmérését a kijelölt mintaterületeken (szinkronfelmérés), ezért az adott időpontban a hálózaton kívüli megfigyelési pontok adatai is jól illeszkednek ehhez a rendszerhez.

A madarak a hajnali, kora reggeli órákban a legaktívabbak, ezért a terepbejárásokat lehetőleg a hajnali órákban kell elkezdeni. A korai indulás különösen a nyári időszakban fontos, mert a rejtett életmódot folytató fajok (pl. fülemüle, tücsökmadarak) meghatározása gyakran csak hang vagy ének alapján lehetséges, s néhány faj a késő délelőtti órákban már nem énekel. Téli időszakban a korai indulás már

kevésbé fontos, és a madarakat is könnyebb észrevenni. Gyakran csapatosan járnak, ami szintén megkönnyíti a határozást.

A kiválasztott területet lehetőleg mindig azonos útvonalon járjuk be. Nagyobb területek esetében több útvonalat is kiválaszthatunk, s ezeket váltogathatjuk. Ügyeljünk arra, hogy ne a kelő Nappal szembe menjünk, mert a vakító háttérben minden madár csak egy sötét foltnak tűnik. Ilyenkor a színeket gyakorlatilag lehetetlen felismerni, s a néhány pillanatra látott példányt nem tudjuk meghatározni.

A terepbejárás során csendben, meg-megállva járunk, s figyeljünk a hangokra. A hang, az ének, még ha nem is ismerjük, hogy mitől származik, felhívja a figyelmet a madár tartózkodási helyére, s óvatosan megközelítve megpillanthatjuk tulajdonosát. Fajismeretünket is így fejleszthetjük leginkább. Ha látjuk az éneklő vagy hangot adó madarat, vessük eszünkbe (szemünkbe és fülünkbe) tollazatának és hangjelzéseinek tulajdonságait, viselkedésének jellemző mozzanatait. Néhány ilyen alkalom után már elég egy hangfoszlány, egy villanás, és tudjuk, hogy milyen madárral találkoztunk. Törekedni kell arra is, hogy a madarakat jelenlétünkkel a lehető legkevésbé zavarjuk, különösen fészkelési időszakban és a ritkább fajok esetében.

A terepbejárás során a megfigyelt fajokat mennyiségi adataikkal együtt jegyezzük fel. A jegyzetelést mindig a faj észlelése után azonnal végezzük el. Nem megengedhető, hogy a bejárás után odahaza vetjük papírra megfigyeléseinket, mert főleg mennyiségi vonatkozásban nagyot tévedhetünk. Minden esetben jegyezzük fel a madár korát és ivarát is, ha az megállapítható. Különbséget kell azonban tennünk kisebb és nagyobb példányszámú észlelés esetén. Pl. nem kell az ivart elkülöníteni egy téli 100 példányból álló tőkés réce csapatnál, de ha tavasszal csak néhány példányt látunk, mégis célszerű azt elvégezni. Vigyáznunk kell arra is, hogy sok fajnál (pl. kerцерéce, rétihéják) a fiatal madarak és az öreg tojók azonos színezetűek, megkülönböztetésük gyakorlatilag lehetetlen. Ebben az esetben célszerű a tojó megjegyzést idézőjelbe tenni, ami azt jelenti, hogy tojó tollazatú (öreg tojó vagy fiatal) madarat láttunk. A kor meghatározásának inkább a költési időszakban van jelentősége. Nem mindegy például, hogy öreg vagy fiatal rétisast látunk rendszeresen mozogni a területen, mert öreg madarak esetében valószínű a fészkelés, míg a fiatal madár legfeljebb kóborló vagy az előző évi költésből származó példány lehet.

Feltétlenül hangsúlyoznunk kell a madárhang és madarének ismeretének jelentőségét. A hangjelzések alapján történő határozásnál azonban nagy óvatossággal kell eljárni. Több madárfaj (pl. seregély, szajkó, geze) kiválóan utánozza más madárfajok hangját és énekét, ugyanakkor sok madárfaj hangjelzései egymáshoz nagyon hasonlóak. A hangjelzések alapján történő határozást ezért csak tapasztaltabb, jó hallású megfigyelők számára ajánljuk.

Határozókönyvet mindig vigyünk magunkkal a terepre. Ha olyan fajt észlelünk, amit azelőtt még nem láttunk, lapozzuk át azokat a színes táblákat, ahová elképzelésünk szerint a madár tartozik. A fajcsoport behatárolása után a jellemző bélyegek vizsgálatával állapítsuk meg a madár faji hovatartozását. A rokon fajok esetében ez egyáltalán nem egyszerű. Ilyenkor ne csak a képeket nézzük át, hanem a szöveges részt is olvassuk el figyelmesen. A leíró rész információi nagyban megkönnyítik a határozást. Tanulmányozzuk az elterjedési térképeket is, mert a mellettük lévő magyarázó szövegből kiderül, hogy a kérdéses madárfaj mikor tartózkodik nálunk. Pl. júliusban nem figyelhetünk meg nagy őrgébicset, mert az csak téli vendég, szeptember közepétől ápriliséig látható. Kis őrgébiccsel viszont télen nem találkozhatunk, mert májusban érkezik vissza a telelőhelyéről, és augusztus végéig elköltözik tőlünk. Amennyiben a határozókönyv információi nem bizonyulnak elegendőnek a biztonságos határozáshoz, tekintsünk el a jegyzeteléstől.

A csoportos életmódot folytató fajok (pl. vetési varjú) esetében a pontos egyedszámlálás, különösen nagyobb madártömeg észlelésekor gyakorlatilag lehetetlen, ezért ilyen esetekben becsléshez kell folyamodnunk. Ekkor nem a példányszám abszolút pontos megállapítása, hanem a hozzávetőleges madártömeg nagyságának kimutatása a cél. Követendő módszer lehet, hogy először gyorsan megszámlolunk kb. száz példányt, majd a további számlálást százasaival végezzük ötszázig, s innen már ötszázasaival folytatjuk. Ha ötezer példány esetében tévedünk ötszázat, az nem hiba, de ha száz példány esetében tévedünk ötvenet, az már súlyos tévedésnek minősül. Javasoljuk a következő számlálási elvet: maximum ötvenes csapatig egyesével számoljuk a madarakat, e fölötti mennyiségnél tízesével kétszázig, kétszáz fölött százasaival ötszázig, innen pedig ötszázasaival ötezerig. Ennél nagyobb madártömegeggyel már igen ritkán fogunk találkozni.

A jegyzetelés legfontosabb szempontja, hogy csak a biztosan felismert fajokat szabad noteszünkben feltüntetni. Különösen kezdő megfigyelők esetében fordul elő gyakran, hogy nem azt a madárfajt írják fel, amit látnak, hanem azt, amit annak gondolnak. Tapasztalt ornitológusokkal is megesik, hogy olyan szituációban (pl. rossz látási viszonyok, rövid észlelési idő, nagy távolság) látják meg a madarat, ami nem teszi lehetővé a pontos határozást. A problémát növeli még, hogy néhány rokon faj a tollazat színezete alapján a természetben nem különíthető el, (pl. a cserregő és az énekes nádiposzáta). Nagyon fontos ezért a megfigyelések mérlegelése, s ha csak a legkisebb kétely is felmerül bennünk a madár faji hovatartozását illetően, akkor ne szerepeltessük a később összeállítandó faunisztikai jelentésben.

A kezdő megfigyelők minden esetben követnek el hibákat. Ez természetes dolog, de az nem mindegy, hogy mennyit! Aki azonban megfelelő kritikai (önkritikai) érzékkel rendelkezik, következetesen betartja a megfigyelési szabályokat, az rövid idő alatt levetkőzi a hibákat, és minden tekintetben kifogástalan megfigyelővé válik. A hibák kijavításához magunk is segítséget nyújtunk. Ha olyan adatot észlelünk a beküldött jelentésben, ami megítélésünk szerint esetleg téves lehet, levélben hívjuk fel a megfigyelő figyelmét a tévedés lehetőségére. További információkat is kérhetünk az adattal kapcsolatban (észlelés körülményei stb.), s azt követően közösen döntjük el, hogy az adatot rögzítsük-e nyilvántartásunkban. Kritikai észrevételeink tehát segítő szándékúak, az alaposabb megfigyelőmunka elsajátítását hivatottak előmozdítani.

Alkalmi megfigyelések

Sokszor előfordul, hogy jártunkban-keltünkben érdekes madárfajokat látunk a saját megfigyelési területünkön kívül is. Az ilyen alkalmi észlelések jelentése is rendkívül hasznos, hisz nagyon jó kiegészítő adatokat kapunk az egyes fajok gyakorisági viszonyairól. Pl. a baranyai madárfaunisztikai adatbázisban rögzített nagy őrgébics adatok több mint fele alkalmi megfigyelésekből származik. A faj szívesen tartózkodik a közlekedési utak, vasutak mentén a fák csúcsain, távvezetéseken, oszlopokon és könnyen meghatározható. Mivel tagjaink rendszeresen beküldik az észlelési adatokat, viszonylag pontos rálátásunk van a teletől állományok nagyságára. Ha csak a rendszeresen megfigyelt területek adataira támaszkodnánk, megközelítő képünk sem lenne a nagy őrgébics megyei teletési viszonyairól.

Az alkalmi megfigyelések közzlése természetesen nem csak a ritka vagy számunkra érdekesnek tűnő, hanem a gyakori fajokra is vonatkozhat. Pl. a téli madáretetőn megjelenő madarokról is küldhetünk be jelentéseket. Ha időnként lejegyzeteljük az etetőn látottakat, és beküldjük az adatokat, a nálunk telető gyakoribb madárfajok mennyiségi viszonyaival kapcsolatban is értékes információkhoz jutunk.

Általánosságban elmondhatjuk, hogy az egyesület számára minden adat nagy értékkel bír függetlenül attól, hogy ritka vagy gyakori fajokról van-e szó. Egy a fontos, hogy az adat megfelelő formában beérkezzen hozzánk, növelje a madárfaunisztikai adatbázisunk nagyságát, és rendszerezett formában segítse madárvédelmi törekvéseinket.

Az adatközlés módszere

A terepbejárásokat követően jegyzeteink alapján állítjuk össze a faunisztikai jelentést az erre rendszeresített „Madárfaunisztikai jelentőlap” című nyomtatványon. A nyomtatványon a gyakoribb fajok a számítógépes nyilvántartás fajsorrendjének megfelelően szerepelnek. A dolgunk csupán annyi, hogy a megfelelő rovatokba beírjuk a megfigyelések adatait. Az általunk észlelt, de a lapon nem szereplő ritkább fajok adatait a fajlista végén található üres rovatokban tüntessük fel.

A fejléc adatainak kitöltése is értelemszerű. Csoportos megfigyelés esetén a jelentést mindig a csoportvezető készítse el. Etikai követelmény valamennyi megfigyelő nevének felsorolása, de a jelentést készítő neve kerüljön mindig előre. Alkalmi megfigyelés esetén az „Óra (tól-ig):” rovatba az „Alkalmi” megnevezés kerüljön.

Az egyes jelentéseket a megfigyeléseket követően lehetőleg minél hamarabb be kell küldeni irodánk címére. Fontos, hogy a tárgyév legutolsó jelentését a következő év január 31. napjáig mindenképpen megkapjuk. Az egyesület madárvédelmi programjaihoz a szükséges adatokat csak ekkor tudjuk időben továbbítani az országos koordinátorok vagy a Monitoring Központ számára.

A faunisztikai jelentés elektronikus úton is beküldhető. Kérésre megküldjük a nyomtatvány elektronikus változatát. Ezt saját gépünkre elmentve a későbbiek során bármikor felhasználhatjuk az adatszolgáltatáshoz.

Adatnyilvántartás

A beérkezett jelentéseket áttanulmányozzuk, s ha minden adatot kifogástalannak találunk, akkor rögzítjük azokat számítógépes nyilvántartásunkban. Határozási problémák esetén felvesszük a kapcsolatot az adatközlővel, és tisztázzuk a félreértéseket. A jelentéseket évenként lefűzve időrendi sorrendben tároljuk, hogy szükség esetén az adatok gyorsan visszakereshetők legyenek.

Az adattárolásra és rendszerezésre számítógépes programot használunk. A program az éves adatbázisokból tetszőleges lekérdezési lehetőséget biztosít madárfajra, területre, megfigyelőre, időpontra, fajlistára stb. vonatkozóan. Az adatbevitel helyességét mindig ellenőrizzük.

A számítógépes nyilvántartás lehetővé teszi a gyors és pontos adatszolgáltatást, valamint a feldolgozást. Az érdekesebb megfigyeléseket a www.baranyamadar.hu honlapunk „Madárfaunisztika” menüjében is feltüntetjük. Folyamatosan szolgáltatunk adatokat az egyesület faj- és élőhelyvédelmi programjaihoz (fekete gólya, haris, gyurgyalag, vízimadarak stb.). Az adatok egy részét tanulmányok, szakdolgozatok készítésénél veszik figyelembe, esetleg egyes területek védetté nyilvánításánál is. Az adatok egyesületünk Monitoring Központján keresztül eljutnak a megfelelő nemzetközi fórumokhoz. Látszólag szerény helyi munkánk így válik a nemzetközi természetvédelem nélkülözhetetlen részévé.

Kedves Madárbarát!

A fentiekben tájékoztatást adtunk a madárfaunisztikai terepbejárások legfontosabb szempontjairól. Bízunk abban, hogy a jövőben rendszeres adatszolgáltatással Ön is hozzájárul Baranya madárvilágának jobb megismeréséhez, madárvédelmi programjaink sikeréhez, és munkája során felejthetetlen élményekben lesz része.

Természetvédő üdvözlettel

Vezetőség

MADÁRFAUNISZTIKAI JELENTŐLAP

(Minta a kitöltéshez)

Község: Sumony	Területrész: Halastavak
Időpont: 2011.06.15.	Óra (tól-ig): 7.00 – 11.30
Megfigyelők: X.Y. Z.X.	Időjárás: Változóan felhős, élénk É-i szél

MEGFIGYELT FAJOK:

Srsz.		Pld (hím stb.)	Srsz.		Pld (hím stb.)
4	Kis vöcsök	9	91	Vándorsólyom	
7	Búbos vöcsök	17	92	Kabasólyom	1
11	Kárókatona	30	94	Kis sólyom	
13	Szürke gém	20	97	Vörös vércse	1
14	Vörös gém	10	101	Fogoly	
15	Üstökös gém	2	102	Fürj	
17	Nagy kócsag	42	103	Fácán	2 hím
18	Kis kócsag	15	104	Daru	
19	Bakcsó	100	106	Guvat	1
20	Törpe gém	1	107	Haris	
21	Bölgébika		111	Vízityúk	2 ad
22	Fehér gólya	2	113	Szárcsa	400
23	Fekete gólya		120	Bíbic	4
29	Bütykös hattyú	1 hím + 1tojó + 5 pull	124	Kis lile	
30	Nyári lúd	10	129	Nagy póling	
31	Nagy lilik		130	Nagy goda	
33	Vetési lúd		132	Füstös cankó	
41	Tökés réce	45	133	Piroslábú cankó	
42	Böjti réce		136	Szürke cankó	
43	Csörgő réce		137	Erdei cankó	
44	Nyílfarkú réce		138	Réti cankó	
46	Fütyülő réce		139	Billegetőcankó	
48	Kanalas réce		143	Sárszalonka	
50	Barátréce	50	144	Erdei szalonka	
51	Kontyos réce		148	Apró partfutó	
52	Cigányréce	20	149	Temminck-partfutó	
54	Kerceréce		151	Havasi partfutó	
61	Kis bukó		154	Pajzsos cankó	
62	Nagy bukó		369	Sárgalábú sirály	
64	Darázsólyv		168	Ezüstsirály	
65	Vörös kánya	1	173	Dankasirály	200
66	Barna kánya	2	177	Fattyúszerkő	
67	Héja	1	179	Kormos szerkő	
69	Karvaly	1	182	Küszvágó csér	
71	Egerészölyv	4	189	Kék galamb	
79	Békászó sas		190	Örvös galamb	6
80	Rétisas	1 ad + 1 imm	191	Vadgerle	2
84	Kékes rétihéja		192	Balkáni gerle	8
87	Barna rétihéja	1 hím + 1 tojó	193	Kakukk	2
88	Kígyászölyv		194	Gyöngybagoly	
89	Halászsas		195	Füleskuvik	

Srsz		Pld (hím, stb.)	Srsz		Pld (hím, stb.)
199	Kuvik		277	Fülemülesitke	
200	Macskabagoly		278	Nádirigó	25 hím + 2
202	Erdei fülesbagoly		279	Cserregő nádiposzáta	18 hím
206	Sarlósfecske		280	Énekes nádiposzáta	2 hím
207	Jégmadár	1	281	Foltos nádiposzáta	4 hím
208	Gyurgyalag	12	283	Kerti geze	
210	Búbosbanka	1	285	Barátposzáta	16 hím + 2 tojó
211	Nyaktekerics		286	Karvalyposzáta	
212	Zöld küllő		287	Kerti poszáta	
213	Hamvas küllő		288	Mezei poszáta	1 hím
214	Fekete harkály	1	289	Kis poszáta	1 hím
215	Nagy fakopáncs	1 hím + 1 juv	290	Fitiszfűzike	
216	Balkáni fakopáncs		291	Csilpcsalpfűzike	2 hím
217	Közép fakopáncs		292	Sisegő fűzike	
219	Kis fakopáncs	1	293	Sárgafejű királyka	
222	Búbos pacsirta	1	294	Tüzesfejű királyka	
223	Erdei pacsirta		295	Szürke légykapó	1
224	Mezei pacsirta		296	Kormos légykapó	
226	Füsti fecske	36	297	Örvös légykapó	
227	Molnárfecske	9	299	Erdei szürkebegy	
228	Partifecske		301	Réti pityer	
229	Sárgarigó	2 hím	302	Parlagi pityer	
230	Holló	8	303	Erdei pityer	
232	Dolmányos varjú	8	306	Barázdabillegető	2
233	Vetési varjú		307	Sárga billegető	2
234	Csóka		308	Hegyi billegető	
235	Szarka	4	309	Csonttollú	
237	Szajkó	3	310	Nagy őrgébics	
240	Szécinege	2	313	Tövisszúró gébics	2 hím + 2 tojó + 8 juv
241	Kék cinege	11	314	Seregély	1500
242	Fenyvescinege		316	Házi veréb	40
244	Barátcinege		317	Mezei veréb	50
246	Őszapó	8	318	Meggyvágó	4
247	Függőcinege	7	319	Zöldike	6
248	Barkóscinege	15	320	Tengelic	2
249	Csuszka		321	Csíz	
250	Hegyi fakúsz		322	Kenderike	20
251	Rövidkarmú fakúsz		326	Csicsörke	
254	Ökörszem		327	Süvöltő	
255	Léprigó		332	Erdei pinty	
256	Fenyőrigó		333	Fenyőpinty	
257	Énekes rigó	2	334	Citromsármány	7
261	Fekete rigó	1	335	Sordély	
263	Hantmadár		339	Nádi sármány	1 hím
266	Cigánycsuk	1 hím + 1 tojó + 4 juv			
267	Rozsdás csuk				
268	Kerti rozsdafarkú				
269	Házi rozsdafarkú	1			
270	Fülemüle	4 hím			
273	Vörösbegy	2			
274	Réti tücsökmadár				
275	Berki tücsökmadár				
276	Nádi tücsökmadár	2 hím			

**X.Y. sk.
megfigyelő**